

**ПРОПОЗИЦІЇ**  
**Міністерства юстиції України**  
**до проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України**  
**«Про Державну кримінально-виконавчу службу України»**  
**щодо удосконалення категорійно-понятійного апарату у сфері**  
**регулювання порядку та умов проходження служби**  
**в Державній кримінально-виконавчій службі України»,**  
внесеного народним депутатом України Гривком С.Д.

(реєстр. № 11156 від 08 квітня 2024 року)

I. Міністерство юстиції України **не підтримує** проєкт Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державну кримінально-виконавчу службу України» щодо удосконалення категорійно-понятійного апарату у сфері регулювання порядку та умов проходження служби в Державній кримінально-виконавчій службі України» (далі – проєкт Закону) з огляду на таке.

1. Пунктом 2 розділу I проєкту Закону пропонується статтю 10 Закону України «Про Державну кримінально-виконавчу службу» (далі – Закон) викласти в новій редакції, якою передбачається визначення правового статусу органу пробації виключно як центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері пробації.

Міністерство юстиції України, яке на сьогодні забезпечує як формування, так і реалізацію державної політики у сфері пробації, для виконання функцій, передбачених Кодексом України про адміністративні правопорушення, Кримінально-виконавчим кодексом України, Законом України «Про пробацію» та іншими законами України, створило державну установу «Центр пробації», у структурі якої функціонують *уповноважені органи з питань пробації*.

Повноваження уповноважених органів з питань пробації визначені Кримінально-виконавчим кодексом України, зокрема статтями 13, 26, 30, 31, 35, 36, 40–42, 45, 46, 49<sup>1</sup>–49<sup>3</sup>, 57, 59, 153, 154.

Таким чином, структура пробації є значно розгалуженою, а центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері пробації, є лише однією із складових частин цієї структури.

Слід зазначити, що структура пробації визначена проєктом Закону України «Про пенітенціарну систему», внесеним Кабінетом Міністрів України на розгляд Верховної Ради України (реєстр. № 5293 від 22 березня 2021 року).

2. Проєктом Закону пропонується визначити в частині першій статті 14 Закону поняття «персонал Державної кримінально-виконавчої служби України», застосовуючи термін «кадровий склад Державної кримінально-виконавчої служби України, який відповідає вимогам чинного законодавства, що регулює порядок та умови проходження служби в Державній кримінально-виконавчій службі України».

Зазначене не відповідає положенням кримінально-виконавчого та трудового законодавства, зокрема:

1) відсутнє визначення терміна «кадровий склад Державної кримінально-виконавчої служби України»;

Міністерство юстиції України

№ 3102-7.4.2-24 від 22.04.2024

Підписувач Малюська Денис Леонтійович

Сертифікат 382367105294AF9704000000E0444600B549FE01

Дійсний з 16.02.2024 9:54:20 по 16.02.2025 9:54:20



2) на працівників, які не мають спеціальних звань та працюють за трудовими договорами, поширюється трудове законодавство, на державних службовців – Закон України «Про державну службу» (з урахуванням частини третьої статті 5 цього Закону);

3) персонал Державної кримінально-виконавчої служби України також проходить службу (працює) у таборах для тримання військовополонених.

Крім того, згідно із частиною першою статті 118 Кримінально-виконавчого кодексу України праця засуджених до позбавлення волі здійснюється на підставі договору цивільно-правового характеру або трудового договору. З огляду на вказане згідно із запропонованими проектом Закону змінами до частини першої статті 14 Закону засуджені до позбавлення волі, які залучені до виконання оплачуваних робіт в установах виконання покарань (слідчих ізоляторах), зокрема в майстернях, до робіт з господарського обслуговування, належать до персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України.

3. Проектом Закону пропонується частину першу статті 14 Закону доповнити абзацами другим, третім та четвертим, зокрема щодо віднесення до персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України науково-педагогічних працівників, визначення поняття науково-педагогічних працівників, які проходять службу в Державній кримінально-виконавчій службі України, а також визначити їх правовий статус.

Частиною першою статті 52 Закону України «Про вищу освіту» передбачено, що учасниками освітнього процесу у закладах вищої освіти є зокрема наукові, науково-педагогічні та педагогічні працівники.

Статтею 53 Закону України «Про вищу освіту» встановлено, що:

науково-педагогічні працівники – це особи, які за основним місцем роботи у закладах вищої освіти провадять навчальну, методичну, наукову (науково-технічну, мистецьку) та організаційну діяльність;

педагогічні працівники – це особи, які за основним місцем роботи у закладах вищої освіти провадять навчальну, методичну та організаційну діяльність;

наукові працівники – це особи, які за основним місцем роботи та відповідно до трудового договору (контракту) професійно здійснюють наукову, науково-технічну або науково-організаційну діяльність та мають відповідну кваліфікацію незалежно від наявності наукового ступеня або вченого звання.

Відповідно до пунктів 20, 25 статті 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»:

науковий працівник – вчений, який має вищу освіту не нижче другого (магістерського) рівня, відповідно до трудового договору (контракту) професійно провадить наукову, науково-технічну, науково-організаційну, науково-педагогічну діяльність та має відповідну кваліфікацію незалежно від наявності наукового ступеня або вченого звання, підтверджену результатами атестації у випадках, визначених законодавством;

науково-педагогічний працівник – вчений, який має вищу освіту не нижче другого (магістерського) рівня, відповідно до трудового договору (контракту) в університеті, академії, інституті професійно провадить педагогічну та наукову або науково-педагогічну діяльність та має відповідну кваліфікацію незалежно

від наявності наукового ступеня або вченого звання, підтверджену результатами атестації у випадках, визначених законодавством.

Пунктом 1.3 розділу I Статуту Пенітенціарної академії України, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 06 жовтня 2023 року № 3548/5, встановлено що Пенітенціарна академія України – заклад вищої освіти із специфічними умовами навчання, який віднесено до сфери управління центрального органу виконавчої влади – Міністерства юстиції України.

У Пенітенціарній академії України проходять службу / працюють наукові, науково-педагогічні та педагогічні працівники, що здійснюють підготовку фахівців для забезпечення потреб Державної кримінально-виконавчої служби України.

Стаття 14 Закону своїм змістом охоплює посади наукових, науково-педагогічних та педагогічних працівників, які проходять службу / працюють у Пенітенціарній академії України, та не потребує додаткового уточнення.

Щодо пропозицій стосовно правового статусу науково-педагогічних працівників Державної кримінально-виконавчої служби України, то вони є недоцільними, оскільки зазначений правовий статус законодавчо визначений.

4. Проектом Закону також пропонується частину третю статті 14 Закону доповнити абзацом другим такого змісту: «У разі встановлення протягом строку випробування невідповідності особи рядового або начальницького складу Державної кримінально-виконавчої служби України займаній посаді, на яку її прийнято, або виконуваний роботі така особа підлягає звільненню зі служби в Державній кримінально-виконавчій службі України.»

Частиною п'ятою статті 23 Закону встановлено, що на осіб рядового і начальницького складу поширюється соціальний захист поліцейських, визначений Законом України «Про Національну поліцію», а також порядок і умови проходження служби, передбачені для поліцейських.

Статтею 77 Закону України «Про Національну поліцію» передбачений вичерпний перелік підстав для звільнення зі служби, зокрема пунктом 5 частини першої вказаної статті передбачено звільнення через службову невідповідність.

З огляду на викладене запропоновані зміни є недоцільними та такими, що призведуть до колізії з іншими законами.

**Міністр юстиції України**

**Денис МАЛЮСЬКА**